

3. Галабурда Н. А. Особливості змісту поняття представництва у цивільному праві України. *Актуальні проблеми вітчизняної юриспруденції*. 2012. Вип. 3. С. 21–27.

4. Крупко П. Наслідки неналежного здійснення добровільного представництва. *Право України*, 2002. № 10. С. 104–109.

5. Гранін В.Л. Поняття та наслідки неналежного представництва. Актуальні проблеми держави і права: Зб. наук. праць. Одеса.: Юридична література, 2004. Вип. 22. С. 616–621.

Руслан ДЕНИСЕНКО

студент ННІ права
та інноваційної освіти

Науковий керівник:

Лілія ТИМЧЕНКО

доцент кафедри цивільно-правових
дисциплін Дніпропетровського
державного університету внутрішніх
справ (м. Дніпро, Україна),
кандидат юридичних наук

ДОГОВІРНІ ЗОБОВ'ЯЗАННЯ У ГОСПОДАРСЬКИХ ПРАВОВІДНОСИНАХ

Необхідність охарактеризувати регулювання господарських та договірних відносин випливає з того, що господарський договір, порівнюючи з цивільним, часто торкається публічних інтересів, його дія не обмежується впливом на безпосередньо залучені сторони, а зачіпає інтереси держави та суспільство загалом. До того ж, необхідно детально вивчити аналіз нормативних актів, що регулюють сферу договірних відносин та зобов'язань у господарському праві.

Дане питання розглядали різноманітні вчені, такі, як: О. Бабкова, Р. Бойчук, О. Винник, В. Гайваронський, Л. Жук, Г. Знаменський, В. Лапцев, В. Мілаш, В. Пашков, О. Підцерковний, О. Світличний, М. Шелухін, В. Щербина та багато інших.

ЦК України передбачає, що в законодавстві може бути передбачено регулювання майнових відносин у господарській сфері, з цього виходить, що необхідно брати до уваги і ті положення ГКУ, що визначають умови здійснення договірного зобов'язання у сфері господарювання [1]:

– суб'єкти господарювання та інші особи, які беруть участь у господарських відносинах, зобов'язані належним чином виконувати господарські зобов'язання відповідно до закону, інших правових актів, договору, а за відсутності особливих вимог до виконання зобов'язань –

відповідно до вимог конкретних обставин;

– виконуючи господарські договори застосовуються відповідні норми ЦКУ, враховуючи особливості, що передбачені ГКУ.

Положення, що регулюють господарські операції та угоди, загальні положення про договори (котрі мають застосовувати в поєднанні із положеннями про певні типи договорів та зобов'язань) як в ГКУ, так і в ЦКУ знаходяться у різних структурних частинах, але разом вони утворюють загальний механізм регулювання договірних відносин. Крім того, ЦКУ має низку норм, що містяться у другому розділі п'ятої книги «Зобов'язальне право», які регулюють права та обов'язки сторін договору. Включення в цю книгу низки положень про договори, що стосуються договорів та їх обсягу (як загальних положень стосовно договорів, так і окремих їх типів), є одним із аргументів на користь розуміння того, що договір необхідно розглядати не тільки як правочин чи угоду, але ще як зобов'язальне правовідношення [2, с. 136].

У літературі під господарським зобов'язанням розуміють правовідносини, у котрих одна особа (боржник) зобов'язана здійснювати конкретну господарську діяльність для іншої особи (кредитора), а кредитор при цьому наділен правом вимоги від боржника виконання своїх зобов'язань. До того ж, в ч.1 ст. 173 ГКУ викладаються правові ознаки господарського зобов'язання, що є відображення його специфіки [3]:

– сторони зобов'язання (боржник та кредитор);
– юридичний об'єкт (безпосередня діяльність господарського чи управлінського спрямування чи ухилення від виконання певних дій).

Спираючись на ГКУ, господарські зобов'язання поділяються на майнові та організаційні.

Майнові зобов'язання, що з'являються між суб'єктами господарювання на фундаменті господарських договорів зазначені у ст. 175 ГКУ та підпадають під дію положень ЦКУ з урахуванням особливостей, що передбачені ГКУ. Зауважимо, що не всі різновиди майнових зобов'язань з урахуванням особового складу та змісту можуть бути віднесені до цивільно-правових, до того ж, майнові зобов'язання, як особливий різновид зобов'язань, підлягають особливому регулюванню і лише при відсутності такого регулювання його місце займають загальні положення ЦКУ [2].

У ст.175 ГКУ зазначено, що майнові зобов'язання, котрі створюються між суб'єктами господарювання та суб'єктами, які не є суб'єктами господарювання – громадянами, не мають господарського характеру та регулюються іншими нормативними актами [3]. У випадках, передбачених ГКУ та іншими правовими актами, суб'єкти господарювання можуть на добровільній основі приймати на себе майнові зобов'язання на користь інших учасників господарських відносин. Вказані зобов'язання не є приводом для примусового виконання.

Підсумовуючи вищесказане, під господарським договором розуміють

зобов'язання укладене за згодою сторін та закріплене у встановленій законом формі між суб'єктами господарювання, суб'єктами організаційно-господарських повноважень, негосподарюючими суб'єктами – юридичними особами, змістом чого виступають взаємні права та зобов'язання у сфері діяльності господарювання.

1. Цивільний кодекс України від 16.01.2003 № 435-IV. *Відомості Верховної Ради України* 18.12.2016. URL: <http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/435-15/conv/page>

2. Попадинець Г. О. Господарський договір в системі господарського права: поняття, правова природа та ознаки. *Право України*. 2015. № 2. С. 136–141.

3. Господарський кодекс України від 16 січня 2003 р. *Відомості Верховної Ради України*. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/436-15>

Максим ДРОЗДОВ

студент ННІ права
та інноваційної освіти

Науковий керівник:

Ксенія КОСЯЧЕНКО

доцент кафедри цивільно-правових
дисциплін Дніпропетровського
державного університету внутрішніх
справ (м. Дніпро, Україна),
кандидат юридичних наук

ПЕРЕВАГИ ТА РИЗИКИ СПАДКОВОГО ПРАВА

Найбільш давнім інститутом права вважається спадкове право. Зокрема, даний інститут завжди був і залишається актуальним, адже він безпосередньо торкається інтересів людини. Тому дослідження, розвиток, вдосконалення спадкового права також має певні переваги й ризики. Людина за період свого життя накопичує матеріальні цінності та блага для задоволення своїх потреб та її сім'ї. У певний момент виникає потреба чи інші випадки передати матеріальні цінності й блага родичам чи іншим особам, тому саме норми спадкового права врегульовують ці права та обов'язки у випадку смерті. Вважаємо за необхідне вивчення даного питання щодо виокремлення переваг та ризиків спадкового права.

Спадкове право – це один з найдавніших інститутів цивільного права. Воно є системою (сукупністю) встановлених державою норм, що регулюють відносини, предметом яких є перехід визначених законом цивільних прав та обов'язків фізичної особи, яка померла (спадкодавця), до інших осіб (спадкоємців) в порядку універсального наступництва [1, с. 7].

Отже, неабияку роль в житті кожної людини відіграє спадкове право